

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1935 kl. 4.30 e. m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning.

Enligt § 4 i den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet att undersöka och granska riksbankens tillstånd och huru densamma styrd och förvaltd blivit, och bör utskottet därvid med synnerlig uppmärksamhet följa de fullmäktiges åtgärder, som avse metalliska kassans upprätthållande samt myntutväxlingens fortgång och bestånd.

För granskningens verkställande har utskottet tagit del av *dels* fullmäktiges i riksbanken allmänna och särskilda protokoll för tiden från och med den 10 januari 1934, intill vilken dag ansvarsfrihet beviljats för fullmäktiges i protokollen antecknade beslut och åtgärder, och till början av innevarande års riksdag, *dels* de av vederbörande revisorer avgivna berättelserna om verkställd granskning av riksbankens såväl huvudkontors som samtliga avdelningskontors i orterna förvaltning under år 1933, *dels ock* fullmäktiges med utskottets memorial nr 1 till riksdagen överlämnade berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1934 ävensom de redogörelser, som av styrelserna för riksbankens avdelningskontor lämnats i avseende å dessa kontors förvaltning under samma år.

Sedan utskottet numera fullgjort sitt granskningsuppdrag, får utskottet avgiva berättelse över den verkställda granskningen.

I fråga om metalliska kassans ställning, sedelutgivningen, in- och utlåningsrörelsen ävensom övrig verksamhet vid riksbankens huvud- och avdelningskontor samt vid Tumba bruk tillåter sig utskottet att för en närmare kännedom om hithörande förhållanden hänvisa till de redogörelser, som lämnats i de berättelser, vilka avgivits av riksdagens revisorer och fullmäktige i riksbanken.

Å sin utlånings- och övriga rörelse under år 1934 har riksbanken erhållit en vinst av 7,275,641 kronor 26 öre.

I avseende härå hänvisas till de specificerade uppgifter beträffande huvud- och avdelningskontorens vinst- och förlusträkningar, som förekomma i fullmäktiges nyssnämnda, av utskottet med memorial nr 1 till riksdagen överlämnade berättelse.

1:o.

Kostnaderna för tillverkningen av sedelpapper. *Revisorerna* hava under § 10 i sin berättelse angående riksbanken (sid. 16) anfört följande:

»Tillverkningskostnaderna för sedelpapper vid Tumba bruk uppgick enligt lämnad uppgift under år 1933 till omkring 28 à 30 kronor per kilogram. Enligt av revisorerna inhämtade upplysningar lär priset per kilogram i Norge numera vara 9 kronor 60 öre och flerstädes utomlands ända ned till 5 kronor per kilogram. Kvaliteterna äro dock icke direkt jämförbara. Emellertid lär även ett med Tumba-papperet jämförligt sedelpapper vara möjligt att framställa till en kostnad, som väsentligen understiger den nuvarande, även om man skulle nödgas räkna med något högre kostnad än som ovan angivits för utlandet.

En förutsättning för kostnadernas nedbringande torde dock då vara övergång från tillverkning för hand till maskintillverkning. En dylik omläggning torde dessutom kunna föra med sig lägre kostnader för papperets limning och lägre tryckningskostnader, enär papperet kan göras mera homogent och i större format. Det kan anföras, att numera, förutom vårt land, endast Danmark och Finland låta framställa sitt sedelpapper för hand.

Revisorerna hava, utan att i frågans nuvarande outredda skick vilja taga ställning, ansett sig böra bringa ovanstående jämförelse till riksdagens kännedom.»

I anledning av vad revisorerna sålunda framhållit hava *fullmäktige i riksbanken* i skrivelse till utskottet den 7 februari 1935 meddelat, att undersökning och utredning påginge rörande maskintillverkning av visst sedelpapper. På grund därav hade fullmäktige funnit revisorernas uttalanden icke för närvarande föranleda något fullmäktiges yttrande.

Utskottet. Då, såsom framgår av fullmäktiges skrivelse, utredning pågår rörande det av revisorerna berörda spørsmålet, har utskottet härigenom endast velat vad i detta ärende förekommit för riksdagen
omförmåla.

2:o.

Övriga uttalanden av revisorerna. Under §§ 8 och 9 i sin berättelse hava revisorerna gjort vissa uttalanden rörande riksbankens vinst och avbetalningslånefonden. Fullmäktige hava i sin ovanberörda skrivelse framhållit, att fullmäktige funnit vad revisorerna härutinnan anfört ej vara av beskaffenhet att påkalla något särskilt yttrande från fullmäktiges sida.

Ifrågavarande uttalanden synas icke heller från utskottets sida påkalla något yttrande, vilket utskottet skolat för riksdagen
anmäla.

3:o.

Protokoll och berättelser. Vid granskning av ovannämnda protokoll och berättelser har utskottet i övrigt ej funnit något förhållande, som påkallat särskilt yttrande från utskottets sida; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

4:o.

Ansvarsfrihet. Efter granskning av riksbankens räkenskaper för år 1933 hava riksdagens senast församlade revisorer i sin därom avgivna berättelse meddelat, att med avseende på riksbankens förvaltning under den tid, granskningen omfattat, revisorerna ej funnit anledning till erinran utöver vad i berättelsen förekommit, samt att de för sin del ansåge, att ansvarsfrihet borde fullmäktige beviljas.

De revisorer, som, valda av riksdagen, granskat avdelningskontorens i orterna förvaltning år 1933, hava likaledes i sina berättelser tillstyrkt ansvarsfrihet för kontorens styrelser.

I enlighet med föreskriften i § 4 av den för utskottet gällande instruktionen vill utskottet meddela, att med avseende å riksbankens tillstånd, styrelse och förvaltning under den tid, granskningen omfattat, utskottet ej funnit anledning till erinran samt att utskottet för sin del anser, att ansvarsfrihet bör beviljas fullmäktige.

Utskottet hemställer alltså,

att ansvarsfrihet må beviljas fullmäktige i riksbanken *dels* för förvaltningen under år 1933 av bankens såväl huvudkontor som samtliga avdelningskontor i orterna, *dels ock* för de beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1934 till och med den 9 januari innevarande år.

Stockholm den 28 mars 1935.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Ernfors*, Johansson i Friggeråker, Hansén*, Ström i Lidköping*, Ehrnberg och Nilsson i Mölndal;

från andra kammaren: herrar Leffler, Laurén*, Lovén, K. A. Westman*, Paulsen, Johansson i Sollefteå, Hilding och Gustavson i Västerås.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.
